SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:763

av Marie Nicholson (M)

Enklare offentlig upphandling för småföretag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla offentlig upphandling för småföretag och se över möjligheten att införa en skyldighet att överväga och motivera uppdelning av kontrakt vid annonserade upphandlingar under EU:s tröskelvärden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Offentlig upphandling omsätter varje år mycket stora belopp och utgör en betydande marknad för svenska företag. Trots detta upplever många småföretag att det är svårt och tidskrävande att delta i upphandlingar.

För ett mindre företag kan arbetet med att ta fram ett anbud innebära en betydande kostnad, utan någon garanti för att få uppdraget. Om upphandlingen dessutom omfattar stora volymer eller ställer omfattande administrativa krav kan det vara svårt att över huvud taget delta.

Det riskerar att begränsa konkurrensen. Företag som skulle kunna erbjuda bra produkter eller tjänster avstår från att lämna anbud, samtidigt som offentliga verksamheter går miste om möjliga leverantörer.

Det finns redan bestämmelser som syftar till att underlätta för mindre företag. Vid upphandlingar över EU:s tröskelvärden ska upphandlande myndigheter överväga möjligheten att dela upp kontrakt i mindre delar och motivera varför de väljer att inte göra det. Motsvarande skyldighet gäller däremot inte generellt vid upphandlingar under tröskelvärdena.

Det bör därför övervägas att utvidga skyldigheten till annonserade upphandlingar under tröskelvärdena. Syftet är inte att tvinga fram en uppdelning av varje kontrakt, utan att säkerställa att möjligheten prövas. En sådan skyldighet bör kunna uppfyllas genom en kortfattad motivering inom ramen för den dokumentation som redan görs.

Samtidigt behöver den administrativa bördan för mindre företag minska. Kraven på dokumentation bör tillämpas med hänsyn till uppdragets omfattning och möjligheterna att återanvända uppgifter som redan finns hos myndigheter bör förbättras.

Möjligheten att dela upp upphandlingar i mindre kontrakt kan vara särskilt betydelsefull på landsbygden och i mindre kommuner. Där finns ofta små företag som har kapacitet att utföra delar av ett uppdrag men saknar möjlighet att åta sig mycket stora kontrakt. En upphandling som omfattar en hel kommun eller region kan därmed göra det svårt för företag som annars hade kunnat lämna konkurrenskraftiga anbud.

Offentlig upphandling ska präglas av öppen konkurrens och likabehandling. Företagens storlek ska inte i onödan avgöra vilka som har möjlighet att delta. Genom enklare förfaranden och bättre anpassade upphandlingar kan fler företag ges möjlighet att konkurrera om offentliga kontrakt.

Marie Nicholson (M)